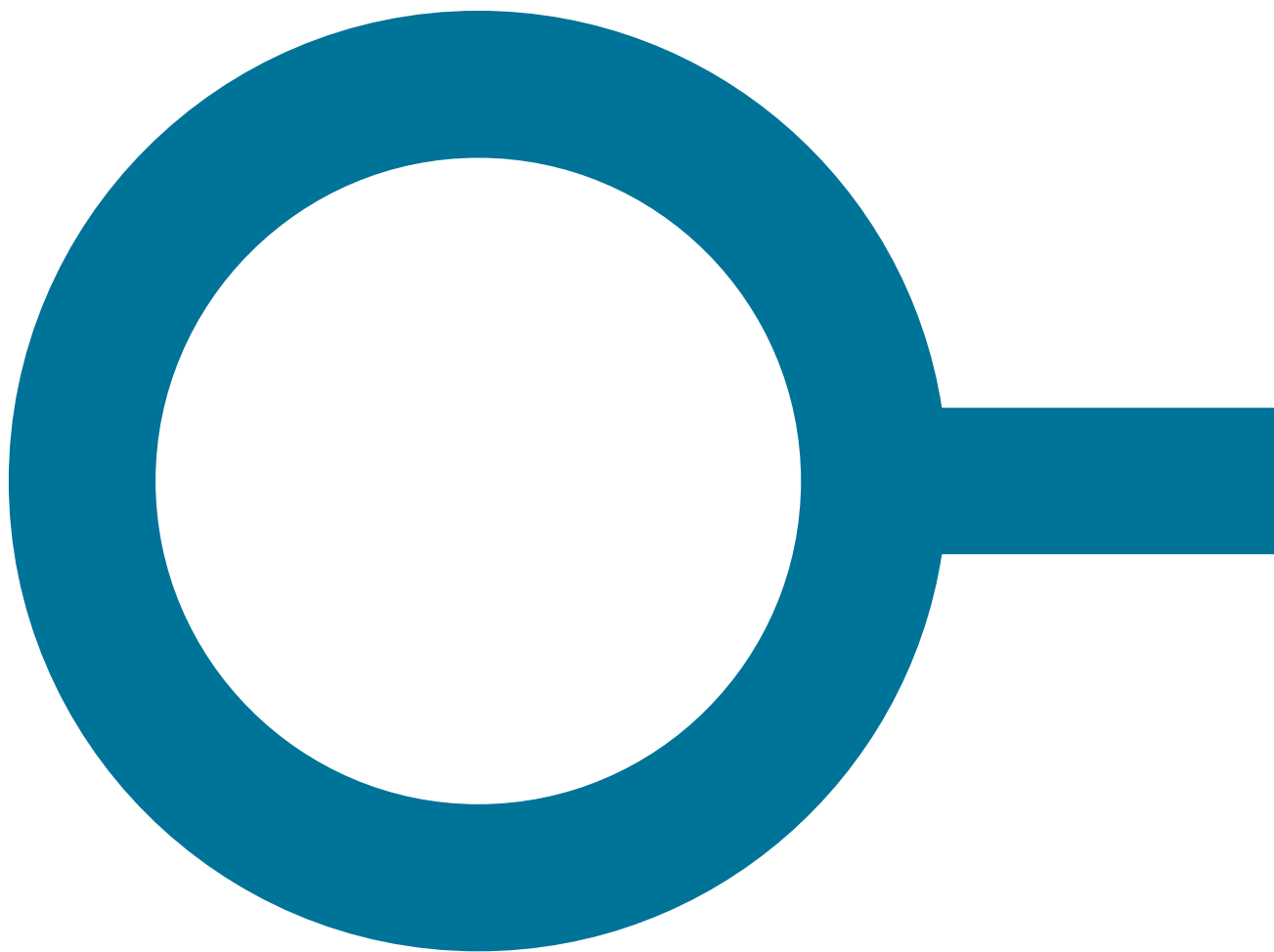

FLIS

SLETTEPOLITIK

Version 1.1

INTERN VERSIONSHISTORIK (SKEMA SKAL SLETTES INDEN OFFENTLIGGØRELSE AF UDBUDSMATERIALE)

Versions nr.	Dato for ændring	Ansvarlig (initialer)	Beskrivelse af ændring
1.0	02.01.2019		Dokument er oprettet
1.1	2022	Erik Damsted	Dokumentet er blevet opdateret iht. Eriks mail af 14.09.22.: - mere klar tekst - tilrettet nogle grænser i de faktuelle tabeller.
2.0	Marts 2025	Nina Uhland	Dokumentet er blev opdateret med en ny grænse for sletningen, så den forretningsmæssig passer til FLISs formål. Dokumentet er opdateret med en mere konkret forretningsmæssig argumentation.
			•

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING	4
2	FORMÅL	4
3	SLETTEPOLITIK FOR FLIS	4
4	SLETTEFRISTER FOR PERSONOPLYSNINGER I FLIS	5
5	SLETNING AF DATA PÅ FLIS DAP	15

Indsatsområde	Indsatsansvarlig	Forretningsejer (FE)
Indsatsområde nr. FLIS 15050	Camilla Kragh	Poul Ditlev Christiansen

1 INDLEDNING

Formålet med slettepolitikken er at fastsætte konkrete rammer for sletning af de forskellige oplysninger herunder personoplysninger, som findes i FLIS. Slettepolitikken opdateres løbende i det omfang, der foretages ændringer i funktionalitet eller værdier.

Da FLIS består af såkaldte "datalag" og data i andre tilstande, specificeres rammer og værdier for hver af disse.

Afsnit 2 beskriver formålet med slettepolitikken.

Afsnit 3 beskriver KOMBITs generelle slettepolitik for FLIS.

Afsnit 4 beskriver KOMBITs slettefrister for FLIS.

2 FORMÅL

Formålet med dette dokument er at dokumentere slettepolitikken for FLIS, herunder at etablere overblik over, hvordan data håndteres i de forskellige tilstande som findes i FLIS. Dette gøres ved dels at gennemgå de forskellige lag i FLIS og dels ved at beskrive de konkrete slettefrister, der findes for de forskellige dataområder.

3 SLETTEPOLITIK FOR FLIS

KOMBIT har udarbejdet en generel politik for sletning af oplysninger i FLIS i overensstemmelse med den instruks, der er givet til KOMBIT fra de dataansvarlige kommuner.

Den generelle slettepolitik for FLIS er på den baggrund følgende:

1. Det er i kravstillingen af FLIS' dataområder at slettefrister for de enkelte lag i FLIS defineres, under hensyntagen til forretningsbehov og FLIS' overordnede formål.
2. KOMBIT og dennes underdatabehandlere tager ikke af egen drift initiativ til at rådata, DSA og EDW og DM data slettes i FLIS (dog undtaget logfiler, DREAM datasættet og visse tekniske datasæt som angivet nedenfor). Dog indlæser FLIS ikke samtlige data til øvre lag – og sletter derfor rent teknisk data i forbindelse med gendannelse af nye datalag hver måned. Denne tekniske sletning er en automatiseret proces. Endvidere slettes datapakker efter 3 måneder. For en nærmere beskrivelse af hvordan data behandles og slettes i de enkelte datalag i FLIS, herunder som rådata, henvises til de efterfølgende afsnit 4.2 – 4.8.
3. Følgende adgange logges i FLIS. Sletning af logs er specificeret senere i dette dokument.

- a. Revisionslog
- b. Sikkerhedslog
- c. Systemlog
- d. Verifikationslog

Denne politik beskriver vigtigheden af at bevare data i vores datavarehus i en periode på 20 år. Formålet med denne politik er at sikre, at vi kan kortlægge livsforløb, økonomisk udvikling og bruge historiske data til at prognosticere fremtidige udgifter og andre relevante analyser.

4 SLETTEFRISTER FOR PERSONOPLYSNINGER I FLIS

Slettefristerne i FLIS er inddelt efter hvor i FLIS systemet oplysninger opbevares. Årsagen hertil er, at FLIS, som ledelsesinformationsystem, behandler og opbevarer data i forskellige lag, der afspejler hvor i processen data behandles. Således slettes data med forskellige intervaller i de forskellige lag. Årsagen hertil er hensyn til det forretningsmæssige behov, som FLIS varetager.

Se afsnit nedenfor for en nærmere beskrivelse af FLIS lag og deres betydning for databehandlingen.

Opbevaringen af data i 20 år i FLIS er afgørende af flere forretningsmæssige årsager:

1. **Kortlægning af Livsforløb:**
 - Ved at bevare data over en længere periode kan vi analysere og forstå individuelle og kollektive livsforløb. Dette er vigtigt for at identificere mønstre og tendenser, der kan informere politiske beslutninger og sociale initiativer.
2. **Økonomisk Udvikling:**
 - Langsigtet dataopbevaring gør det muligt at spore økonomiske ændringer og udviklinger over tid. Dette er essentielt for at forstå økonomiske cyklusser, identificere vækstområder og forudse økonomiske udfordringer.
3. **Prognostisering af Fremtidige Udgifter:**
 - Historiske data er en uvurderlig ressource, når det kommer til at forudsige fremtidige udgifter og budgetbehov. Ved at analysere tidligere udgiftsmønstre kan vi lave mere præcise og informerede prognoser.
4. **Forskning og Udvikling:**
 - Langsigtet dataopbevaring understøtter forskning og udvikling ved at give forskere adgang til omfattende datasæt, der kan bruges til at udvikle nye teorier og løsninger på komplekse problemer.

Implementering: For at sikre effektiv implementering af denne politik skal følgende trin følges:

- Regelmæssig gennemgang og opdatering af dataopbevaringspraksis.
- Implementering af sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte data mod uautoriseret adgang og tab.
- Uddannelse af medarbejdere i vigtigheden af dataopbevaring og korrekt håndtering af data.

Konklusion: Ved at bevare data i 20 år kan vi sikre, at vi har de nødvendige oplysninger til at træffe informerede beslutninger, opfylde lovgivningsmæssige krav og støtte forskning og udvikling. Denne politik er afgørende for at opretholde dataintegritet og understøtte vores langsigtede mål.

4.1 FLIS dataområder og datalag

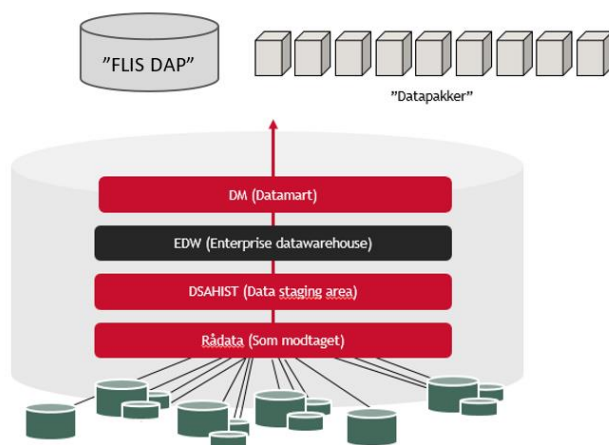
FLIS er et fælleskommunalt datavarehus, der sammenstiller data fra en lang række fagsystemer. Disse data er organiseret i dataområder, der hver især rummer forskellige kategorier af oplysninger.

FLIS behandler personoplysninger til:

1. Ledelsesinformation
2. Statistik

FLIS datavarehuset er opdelt i fysiske lag, der hver især tjener forskellige forretningsmæssige og tekniske formål. Se afsnit 4.2 for en nærmere beskrivelse af FLIS datalag.

Der findes ikke skærbilleder til data i FLIS. Dette skyldes at FLIS udelukkende distribuerer dataområder som datapakker, der hentes af kommunale brugere via SFTP eller via teknisk adgang til FLIS DAP.

Figur 1 viser FLIS arkitekturen med de fire lag og datapakkerne og FLIS DAP. Kun data fra røde lag udstilles.

Der findes ikke kommunale brugere som arbejder direkte på data i FLIS databaser. Data kan kun tilgås ved at kommunerne henter datapakker og indlæser disse i egne ledelsesinformationssystemer eller ved en adgang til FLIS DAP fra eget BI-værktøj, fx Excel.

Der findes i FLIS en portal "eflis.dk" gennem hvilken brugeren kan foretage en række administrative handlinger, fx bestille datapakker og oprette brugeradgange.

I FLIS findes data dermed i en række forskellige tilstande og lag. Det er centralt for at forstå måden hvorpå FLIS sletter data, at forstå at FLIS' lagdeling tjener forskellige tekniske og forretningsmæssige formål. Derfor slettes data forskelligt i de forskellige lag.

4.2 Datalag i FLIS

Datalag i FLIS afspejler de logiske tilstande som data kan antage. Data er fysisk placeret i FLIS databaser eller i filer, som rådata eller som datapakker.

Datalag	Beskrivelse	Forretningsmæssigt behov	Data udstilles til kommuner	Indeholder samtlige dataområder
DM	Datamarter struktureret i stjerneschemaer.	Der gemmes som udgangspunkt data for 10 år i laget. Dette er nødvendigt fordi data sammenlignes i tidsserier med det formål at vise trends og mønstre over tid.	Ja.	Ja.
EDW	Data indlæst i enterprise data warehouse. Laget er den tekniske motor i FLIS og data udstilles ikke til kommuner.	Der gemmes datas i EDW laget som afspejler data i kilderne. Dette er nødvendigt fordi data sammenlignes i tidsserier med det formål at vise trends og mønstre over tid. EDW er et teknisk lag, der ikke udstilles til brugere eller kommuner – men som anvendes ved dannelse af ledelsesinformation og statistik. Fordi FLIS sammenstiller data fra en lang række fagsystemer er EDW laget nødvendigt for at muliggøre indlæsninger fra flere forskellige datamodeller.	Nej.	Nej. Nøgletal findes ikke.
DSA	Data indlæst i data staging area. Laget fungerer som FLIS landingzone,	DSA afspejler direkte de data som er indeholdt i de indgående snitflader i FLIS. Data modtages og valideres i DSA for at sikre korrekthed og kvalitet ved dannelse af ledelsesinformation og statistik. DSA er vigtig for datakvaliteten i FLIS og anvendes både ved månedlige	Ja.	Nej. Nøgletal findes ikke.

		indlæsninger og ved genindlæsninger i forbindelse med fejlretninger og systemskifte i kommunerne.		
Rådata	Rådata, der indeholder data som leveret af kildesnitflade.	Rådata er de fysiske filer, der modtages i FLIS på de forskellige snitflader. Formålet med rådata er, at sikre dataoverførsel og gøre det muligt for FLIS at modtage data og sikre korrekthed og kvalitet ved dannelse af ledelsesinformation og statistik. Rådatafiler er vigtige for datakvaliteten i FLIS og anvendes både ved månedlige indlæsninger og ved genindlæsninger i forbindelse med fejlretninger og systemskifte i kommunerne.	Delvist. Tværkommunale snitflader udstilles ikke.	Nej. Nøgletal findes ikke.
Data-pakker	Datapakker i FLIS er opdelt så de modsvarer dataområder i FLIS. Datapakkerne er fysisk placeret som filer på FLIS' sftp server.	Datapakker er de fysiske filer gennem hvilke kommunerne modtager FLIS data.	Ja	Ja.
FLIS DAP	FLIS DAP udstiller data der er baseret på DM datalaget. Dog er "Ukraine-statistik" i kuben "FLIS Statistik" baseret på DSA.	FLIS DAP gør det muligt for kommunerne at tilgå udvalgte datakuber direkte fra egne analyseværktøjer.	Ja. Dog indeholder FLIS DAP ikke personhenførbare data.	Nej.

4.3 DM (Datamart)

Generelle oplysninger

Formål med behandlingen	FLIS-systemet behandler personoplysninger med det formål at udstille ledelesinformation og statistik til kommunerne. DM (datamart) lagets formål er, at danne og beregne ledelsinformation og statistik til kommunerne.
Kategorier af registrerede	Alle.
Forretningsmæssigt behov	Der gemmes som udgangspunkt data for 10 år i DM laget. Dette er nødvendigt fordi data sammenlignes i tidsserier med det formål at vise trends og mønstre over tid. Slettefrister i DM laget afspejler forskellige forretningsmæssige behov som er beskrevet i forbindelse med kravstilling af de enkelte dataområder. Der kan være datasæt i DM som indeholder mindre end 10 års historik. Dette skyldes, at der er mindre end 10 års historik i datakilden. Hvis slettefristen er angivet til samme som EDW, betyder det, data indlæses til DM med den slettefrist der er angivet på EDW.
Slette metode	Det komplette datasæt som indgår i dataområdet slettes på én gang. Det gælder for alle registrerede og for alle kategorier af oplysninger.

Slettefrister i DM

Dataområde	Slettefrist
Borger	20 år
DFDG	Benytter samme interval som EDW.
DREAM	20 år
KL databank	20 år
Nøgletal	20 år
Personale	Benytter samme interval som EDW.
Skole	20 år
Sundhed	Benytter samme interval som EDW.
Udsatte børn og unge	20 år
Voksne Handicappede	20 år
Ydelsesrefusion	Der er pt kun data fra 01-01-2020 og frem i dataområdet. De vil blive slettet efter 20 år.

Ældre	20 år
Økonomi	Der er 20års historik i FactØkonomi + 2 år for budgetter. Altså i skrivende stund vil der være data fra og med regnskabsår 2011 til og med regnskabsår 2025. Dette afspejler de enkelte kommuners datasæt og der kan være kortere historik for den enkelte kommune.

Sletning af data

Procedurer for sletning	Eventuel sletning sker i forbindelse med indlæsning af nye data i datalaget én gang pr måned. Sletningen er en automatiseret proces.
Sletning af backups	Der tages daglige backups. Backup gemmes i 35 dage.
Opfølgning på sletning	Opfølgning foregår som en manuel proces hos leverandør.

4.4 EDW (Enterprise Dataware House)

Generelle oplysninger

Formål med behandlingen	FLIS-systemet behandler personoplysninger med det formål at udstille ledelsesinformation og statistik til kommunerne.
Kategorier af registrerede	Alle.
Forretningsmæssigt behov	Der gemmes data i EDW laget, som afspejler data i kilderne. Det er endvidere i EDW laget at data fra forskellige fagsystemer placeres i samme informationsmodel og datastruktur. Dette er nødvendigt fordi data sammenlignes i tidsserier med det formål at vise trends og mønstre over tid. EDW er et teknisk lag, der ikke udstilles til kommuner – men som anvendes ved dannelse af ledelsesinformation og statistik.
Slette metode	Det komplette datasæt som indgår i dataområdet slettes på én gang. Det gælder for alle registrerede og for alle kategorier af oplysninger.

Slettefrister for EDW

Dataområde	Slettefrist
Borger	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
DFDG	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
DREAM	11 år. Alle data slettes hver måned inden genindlæsning.
KL databank	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Nøgletal	Findes ikke i EDW.
Personale	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Skole	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Sundhed	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Udsatte børn og unge	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Voksne Handicappede	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Ydelsesrefusion	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Ældre	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Økonomi	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.

Sletning af data

Procedurer for sletning	Eventuel sletning sker i forbindelse med indlæsning af nye data i datalaget én gang pr måned for de dataområder hvor det er relevant. Sletningen er en automatiseret proces.
Sletning af backups	Der tages daglige backups. Backup gemmes i 35 dage.
Opfølgning på sletning	Opfølgning foregår som en manuel proces hos leverandør.

4.5 DSA (Data Staging Area)

Generelle oplysninger

Formål med behandlingen	FLIS-systemet behandler personoplysninger med det formål at udstille ledelsesinformation og statistik til kommunerne.
Kategorier af registrerede	Alle.
Forretningsmæssigt behov	DSA afspejler direkte de data som er indeholdt i de indgående snitflader i FLIS. Data modtages og valideres i DSA for at sikre korrekthed og kvalitet ved dannelse af ledelsesinformation og statistik. DSA er vigtig for datakvaliteten i FLIS og anvendes både ved månedlige indlæsninger og ved genindlæsninger i forbindelse med fejlretninger og systemskifte i kommunerne.
Slette metode	Det komplette datasæt som indgår i dataområdet slettes på én gang. Det gælder for alle registrerede og for alle kategorier af oplysninger.

Slettefrister

Dataområde	Slettefrist
Borger	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
DFDG	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
DREAM	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
KL databank	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
Nøgletal	Findes ikke i DSA.
Personale	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
Skole	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
Sundhed	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
Udsatte børn og unge	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
Voksne Handicappede	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data

Ydelsesrefusion	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data.
Ældre	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data
Økonomi	Styret af kildesystem. FLIS indlæser de data der modtages fra kildesystemet og sletter ikke historiske data

Sletning af data

Procedurer for sletning	Eventuel sletning sker i forbindelse med indlæsning af nye data i datalaget én gang pr måned for de dataområder hvor det er relevant. Sletning er en automatiseret proces.
Sletning af backups	Der tages daglige backups. Backup gemmes i 35 dage.
Opfølgning på sletning	Opfølgning foregår som en manuel proces hos leverandør.

4.6 RÅDATA

Generelle oplysninger

Formål med behandlingen	FLIS-systemet behandler personoplysninger med det formål at udstille ledelsesinformation og statistik til kommunerne.
Kategorier af registrerede	Alle.
Forretningsmæssigt behov	Rådata er de fysiske filer, der modtages i FLIS på de forskellige snitflader. Formålet med rådata er, at sikre dataoverførsel og gøre det muligt for FLIS at modtage data og sikre korrekthed og kvalitet ved dannelse af ledelsesinformation og statistik. Rådatafiler er vigtige for datakvaliteten i FLIS og anvendes både ved månedlige indlæsninger og ved genindlæsninger i forbindelse med fejlretninger og systemskifte i kommunerne.
Slettemetode	Det komplette datasæt som indgår i dataområdet slettes på én gang. Det gælder for alle registrerede og for alle kategorier af oplysninger.

Sletning af data

Procedurer for sletning	Rådatafiler slettes ikke da disse er nødvendige ved eventuelle genindlæsninger i forbindelse med fejlretninger og systemskifte i kommunerne. DREAM rådatafiler slettes efter indlæsning.
Sletning af backups	Der tages daglige backups. Backup gemmes i 35 dage.
Opfølgning på sletning	Opfølgning foregår som en manuel proces hos leverandør.

4.7 Datapakker

Generelle oplysninger

Formål med behandlingen	FLIS-systemet behandler personoplysninger med det formål at udstille ledesinformationsdata til kommunerne. Formålet med at danne datapakker, er at etablere en snitflade gennem hvilken kommunerne kan tilgå FLIS datasæt. Af hensyn til til mulighed for at genindlæse og fejlrette data hos kommunerne og deres leverandører, gemmes datapakkerne i tre måneder på FLIS sftp server.
Kategorier af registrerede	Alle.
Forretningsmæssigt behov	Datapakker er de fysiske filer gennem hvilke kommunerne modtager FLIS data, og udgør dermed FLIS' udgående datasnitflade.
Slette metode	Det komplette datasæt som indgår i dataområdet (datapakken) slettes på én gang. Det gælder for alle registrerede og for alle kategorier af oplysninger.

Sletning af data

Procedurer for sletning	Datapakker slettes efter 3 måneder.
Sletning af backups	Der tages daglige backups. Backup gemmes i 35 dage.
Opfølgning på sletning	Opfølgning foregår som en manuel proces hos leverandør.

4.8 Logning

Formål med behandlingen	Formål med behandlingen er at sikre, at anvendelsen af FLIS logges korrekt i forbindelse med drift og systemafvikling.
Dataområder	Revisionslog er den eneste der indeholder data relateret til dataområder. Øvrige logs indeholder ikke data fra dataområder.

Lognavn	Loginformation	Personinformation	Slettepolitik
Revisionslog	Hentning af rapporter fra og administrative handlinger i FLIS Administrationsportal Hentning af datapakker fra SFTP-server	Ja	6 måneder
Sikkerhedslog	Brugertokens anvendt til login	Ja	5 år
Systemlog	Information om tekniske hændelser	Nej	5 år
Verifikationslog	Til logning i forbindelse med bl.a. udrulninger og ændringer i fysiske miljøer. Anvendes til verifikation af ændringer.	Nej	5 år
Driftslog	Til driftshændelser fra operativsystemer, fysiske devices (hardware, netværksudstyr mv.), og andre driftskritiske ressourcer.	Nej	5 år

5 SLETNING AF DATA PÅ FLIS DAP

FLIS DAP er FLIS' platform til udstilling af datakuber med direkte adgang fra fx Excel, Targit og PowerBI.

Alle datakuber på FLIS DAP indeholder fem års historik og alle datakuber på FLIS DAP slettes og reetableres i forbindelse med den månedlige opdatering af FLIS, jvnf nedestående tabel.

Der findes ikke personhenførbare data i FLIS DAP.

FLIS DAP datasæt	Baseret på FLIS datalag	Historik	Slettefrekvens
Borger benchmark	DM	20 år	Slettes hver måned inden gendannelse.

Ydelsesrefusion benchmark	DM	20 år	Slettes hver måned inden gendannelse.
Voksne Handicappede benchmark	DM	20 år	Slettes hver måned inden gendannelse.
Nøgletal	DM	20 år	Slettes hver måned inden gendannelse.
DREAM kommune	DM	20 år	Slettes hver måned inden gendannelse.
FLIS Statistik	DSA	1 år	Slettes hver dag inden gendannelse.